

OBSAH.

I. Sloh integrující části školské práce. Str. 9

Řešení otázky jazykového vyučování podmíněno je řešením výchovy vůbec. — Reprodukce vzorů slovesného umění, rozvíjení duševních schopností a pěstění osobitých projevů dětských. — O důležitosti individuální výchovy. — Vyučování slohové integrující části školské práce. — Sloh výtěžkem vzdělávání ve všech předmětech. — „Produkční“ sloh pouze složkou jazykového vyučování.

II. Prameny slohové tvorby.

1. *Prvouka*. . . . . Str. 14

Ústní reprodukce a vybavování dětských zkušeností. — „Volné“ hovory. — Psychologická a fyziologická potřeba dětí hlasitě se projevovat. — Vlivy mimoškolní. — Ústní projevy dětských zkušeností v prvouce podkladem písemných prací na vyšších stupních. — Význam sebraného a zpracovaného materiálu pro budování svérázných soustav vyučovacích. — Omlazování jazyka spisovného. — Individuální způsob vyučování prvouce podle prostředí. — Různé jsou i cíle vyučování tohoto. — Ústní projevy dětí s dětskými kresbami. — Dětské projevy z téhož vyučování v 1. a 2. třídě obecné školy v Praze. — Dětské projevy se mění s přibývajícím věkem. — Tolstoj a Amiel o prvních hovorech s dětmi. — Těsná spojitost ústních dětských projevů samovolných s vyučováním slohovým. — Lichtwark o prvopočátečním vyučování jazykovém. — Vyučování třeba připnouti k duševnímu rozvoji dítěte a v soulase s lidovou kulturou buďtež rozvíjeny dětské schopnosti. — Tolstoj o vzdělání lidovém.

2. *Kreslení universální řeči člověka.*)* Str. 59

Spojitost ústních projevů s kreslením. — Samovolnými kresbami děti naznačují, jak by se mělo kreslit. — Kresba universální řeči člověka. Kresby dětské studujeme jako svérázné projevy duševní, jež nás poučují o duševním postupu při buzení představ a jich

---

*) Takto budiž opraven nápis v textu.

reprodukování (Lombrosová). — Kreslení provází vyučovací předměty (nová učebná osnova pro kreslení). — Několik hlasů o kreslení počátečním (Ant. Krátký, Al. Bouda). — Fr. Čáda o dětských kresbách. — Vývoj dětské mluvy v poměru k dětským kresbám. — Důsledky pedagogické ze studia dětských kreseb. — Názory Prangovy o spojitosti kreslení s ostatním vyučováním v 1. a 2. školním roce. — Lombrosová o vývoji grafického znázorňování a stupních, jimiž dítě prochází. — L. Švarc o výtvarných projevech dítěte. — Jiří Kerschensteiner o schematických kresbách dětských. — Úkol kresby, spojený s ostatním vyučováním, na nejnižších stupních.

3. *Četba pramenem slohového vzdělávání žactva.* . . . . . Str. 81

Prvopočátečné čtení. — Doklady z čítanek. — Dětský život ve člancích. — Ústní rozbory článků. — Články o ději a články popisné. — Články z oboru reálií a vyučování reáliím na středních stupních. (Osnování učiva z jazyka vyučovacího.) — Čítanka pramenem speciální slohové tvorby. — Články z čítanky podkladem slohových prací na stupních nejvyšších. — Četba soukromá. — Četba povinná (Jar. Petr). — Význam literatury národní (F. V. Krejčí). — Výběr knih (Hart, Suvorovský). — Možno-li učiniti báseň podkladem slohových prací.

III. Reprodukce ve slohu.

a) *Reprodukce ústní a poměr jich k písemným.* Str. 103

Souvislé reprodukování vzorů. — Ústní projevy v poměru ku pracím písemným. — Názory o dětské řeči (Makovička, Čáda). — Dítě nevytvoruje mluvního materiálu, nýbrž přejetý materiál od dospělých přetvořuje po svém. — Reprodukce zabarované fantasií a individuálním pojetím (ukázky). — Reprodukce vyprávěcího rázu: pohádky, báchorky a pověsti. — Názory o pohádkách po stránce pedagogické (Bartoš, Jakub Malý, K. Jar. Erben, K. Šmídek, Jarosl. Petr, Jiří Polívka).

b) *Písemně práce slohové; poměr slohu ku pravopisu.* . . . . . Str. 123

Pravopisná stránka slohových prací (Bobrovský). — Přípravy pravopisné. — Vyhoštění písemných prací slohových z nižších stupňů. — Počátky písemných prací. — Látka počátečních cviků. — Formy větné.

Ukázky zábavných vypravování. — Drobné obrázky ze života dětí, popisy her, zábav a podob. — Pedopsychologická pozorování podkladem písemných prací (F. Jirsák). — Reprodukce veselého rázu na stupních středních a vyšších. — Lidovědný materiál ve slohových pracích. — Řeč přírody. — Báje a legendy. — Báje a legendy o původu zvířat, rostlin, nerostův a různé legendy ze života Ježíšova a jeho učedníka sv. Petra na stupních středních a vyšších. — Cyklus pověstí o vodníkovi. — Charakteristika vypravování. — Ilustrace. — Cykly o světýlkách, o pokladech, o Krakonošovi, o vilách a j. úvodem do volných prací slohových. — Pohádky v reprodukci (pohádkové cykly). — Pohádkové kombinace a imitace. — Cyklus kratochvilných historek a pamětí města Kocourkova. — Pověsti (zvláště historické) v reprodukci. — Význam pověstí pro dějepisné vyučování. — Dějepisné názory Tolstého, Maxe Nordaua a Davorina Trstenjaka. — Pověsti z českých dějin. — Pověsti místní (zvláště pražské). — Pověsti, jež se vztahují k určitým osobám. (Pověsti o bratru Palečkovi). — Báje a pověsti z dějin starověkých.

